

พฤติกรรมการสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา
วัดท่าสะอาด ตำบลท่าสะอาด อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

Teaching Behaviors of Primary School Teachers at Buddhism School in
Thasaard Temple, Thasa-ard Sub-district, Seka District, Bueangkarn Province

ภัทรภรณ์ ทองสิงห์*

Pataharaporn Thongsingh

อาทิตย์ อาจหาญ**

Arthit Archarn

อรัญ ชูยกระเดื่อง***

Aran Sueykradueang

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา วัดท่าสะอาด ตำบลท่าสะอาด อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ในด้านเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนระยะยาว วางแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ เตรียมสื่อการสอนได้อย่างเหมาะสม และมีการเตรียมการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ 2) ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน สามารถใช้น้ำเสียงที่ดังชัดเจน ขณะที่สอน ให้คำแนะนำกับผู้เรียนในการทำกิจกรรม พร้อมอธิบายให้ผู้เรียนตระหนักถึงกิจกรรมที่ทำ ตลอดถึงครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนได้เป็นอย่างดี 3) ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและสนุกสนานเป็นประจำ รู้จักการชมเชยและสนับสนุนเสริมแรงในการเรียน หมั่นใช้คำพูดเน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าที่เรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนหมั่นพัฒนาและฝึกฝนในการเรียน เอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนทางทักษะการเรียน

คำสำคัญ : พฤติกรรมการสอน / โรงเรียนการกุศล / พระพุทธศาสนา

*นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

**อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

***อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ABSTRACT

The major aim of the research was to study teaching behaviors of the primary school teachers at Buddhism School in Thasa-ard Temple, Thasa-ard Sub-district, Seka District, Bueangkarn Province focusing on teaching preparation, learning activity management, learning motivation and reinforcement, teaching materials, and measurement and evaluation. This research qualitative method Results of the research were as follows: 1) The findings showed that the overall teachers always prepared lesson plans and evaluation appropriately. 2) The learning activities were appropriate for the students. The teachers pronounced clearly and loudly. Additionally, they usually gave the students advice for learning activities including building awareness of learning activities. Lastly, the teachers and students concluded the learning activities at the end of the class. 3) The teachers always conducted various and funny activities for the students. The teachers usually reinforced the students by giving rewards or complimenting. Additionally, the teachers usually improved the awareness of learning activities and study skill development of the students. 4) The teachers understood and used the teaching material correctly and appropriately for all students. 5) The teachers always told the students before testing. The measurement and evaluation consisted of pre-test, on-going assessment and posttest.

Keywords : Teaching Behaviors / School / Buddhism

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 24 ระบุว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (Office of the Secretary General of the Council of Education, 2008, pp.3-4)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้นิยามคุณภาพการศึกษาไว้ว่า “คุณภาพการศึกษา หมายถึง การบรรลุผลในการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นคนที่สมบูรณ์ทุกด้านให้แก่บุคคล” ดังนั้นการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ถือว่าเป็นก้าวแรกของการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนในชาติ ให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ การทำให้สังคมเข้มแข็งและมีคุณภาพนั้นต้องพัฒนาคน โดยพัฒนา

แบบองค์รวมที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา การจัดการศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลระหว่างความรู้กับคุณธรรม พัฒนาให้คนเป็นคนดี คนเก่งที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ มีการนำวิทยาการสมัยใหม่ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมของชาติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถมีชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง บนพื้นฐานวิถีชีวิตแบบไทยและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ (Office of the Secretary General of the Teachers Council, 2001, p.3)

การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องตั้งวัตถุประสงค์การศึกษาว่าสิ่งที่ต้องการสอน คืออะไรเรื่องราวที่จะกล่าวเป็นองค์ความรู้ (Knowledge/Cognitive Domain) หรือเป็นทักษะ (Skill/Psychomotor) หรือทัศนคติ/เจตคติ (Attitude/Affective Domain) เพราะวัตถุประสงค์ ที่จะสอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการกำหนดเลือกวิธีสอน หรือวิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้แก่ ผู้เรียน หลังจากนั้นจึงทำการวัดและประเมินผลการสอนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือไม่นั่นคือครูต้องวัดและประเมินผลทุกครั้งที่มีการสอน และจำเป็นต้องเรียนรู้ให้เข้าใจใน หลักการและกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Thongbu, S., et al, 2012, p.1)

พฤติกรรมการสอนเป็นการกระทำที่ครูแสดงออกถึงความพยายามในการจัดประสบการณ์หรือสถานการณ์แวดล้อมตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการสอนของครูมีความสำคัญอย่างยิ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติภารกิจทางด้านการเรียนการสอนหรือสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและการมีส่วนร่วมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในการกระทำกิจกรรมร่วมกัน และภูมิหลังและประสบการณ์ของครูจะมีอิทธิพลต่อการทำงานซึ่งจะมีผลต่อนักเรียนครูบางคนสามารถแสดงความกระตือรือร้นในการสอนแต่บางคนก็ไม่สนใจหรือเอาใจใส่ในงานสอนของตนนักซึ่งย่อมมีผลต่อนักเรียนคุณลักษณะของครูที่จะต้องใช้อิทธิพลทางบวกในชั้นเรียนแก่นักเรียนได้เช่นให้ความอบอุ่นเป็นกันเองกับนักเรียนมีมิตรภาพสนับสุนนให้กำลังใจมีทักษะการสื่อสารที่ดีโดยเฉพาะเป็นผู้ฟังที่ดีมีความเห็นอกเห็นใจมีวินัยและควบคุมอารมณ์ได้เคารพในตัวนักเรียนให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกแก่นักเรียนให้รางวัลเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมทางบวกและมีความยุติธรรมครูควรที่จะแสดงความเป็นผู้นำที่เป็นประชาธิปไตยและมีการจัดชั้นเรียนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมได้นอกจากนี้การเรียนรู้ที่กระตือรือร้นจำเป็นต้องมีส่วนร่วมที่กระตือรือร้นด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมการให้การสอนโดยตรง (direct instruction) มักจะให้โอกาสนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนได้น้อยการสอนจะมีอิทธิพลต่อการวางรูปแบบระหว่างความสัมพันธ์ของอำนาจหรือพลังระหว่างครูและนักเรียนและมีผลต่อความสัมพันธ์ทางสังคมการจัดกลุ่มการเรียนไม่ว่าจะจัดตามเพศอายุภาษาความสามารถย่อมจะมีอิทธิพลกับการจัดกลุ่มของชั้นเรียนได้ (Mac Aulay, D., 1990)

ประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างไรใกล้ชิดรวมทั้งพฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงต่อผู้เรียน ในเรื่องการเรียนการสอนอันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการศึกษามีประสิทธิภาพ กระบวนการที่จะช่วยให้ตัดสินใจมีความมีประสิทธิภาพในการสอนคือ การตรวจสอบพฤติกรรมการสอนหรือการประเมินการสอนของครู ซึ่งครูจะมีการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของตนเอง เพราะการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของตนเองอยู่เสมอ จะส่งผลไปยังเด็กผู้เรียน ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น การที่ครูจะทำการพัฒนาคุณภาพการสอนของตนเองได้นั้น ครูจำเป็นต้องสำรวจตรวจสอบพฤติกรรมของตนเองอยู่เสมอจะช่วยให้ครูได้เห็นภาพสะท้อนว่าตนเองเป็นเช่นไร ทำหน้าที่ได้ครบถ้วนและเต็มความสามารถหรือไม่

มีส่วนบกพร่องและสมควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครูบรรลุเป้าหมายตามต้องการ (Honorn, S, 2003) ครูจะต้องแตกฉานในทักษะและวิธีหาความรู้ใหม่ๆ อีกทั้งยังต้องเป็นนักจิตวิทยาชั้นดี เพื่อให้ผลผลิตที่ออกมาเป็นผู้ที่มีความสามารถ ทั้งทางด้านสติปัญญาและเป็นคนที่มีจิตสำนึกที่ดี โดยพฤติกรรมการสอนของครู ควรครอบคลุมในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็น ในด้านของการนำเข้าสู่บทเรียนการใช้วิธีการสอนและเทคนิคการสอนการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์การใช้สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล (Navalee, A, 1995)

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาวัดท่าสะอาด เป็นโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาวัดท่าสะอาดให้บริการทางการศึกษา ในรูปแบบการกุศลสงเคราะห์ผู้ยากไร้ด้อยโอกาสทางการศึกษา โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนใดๆ ทั้งสิ้น และจากการสังเกตที่ผ่านมาผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้โอกาสครูผู้สอนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในด้านต่างๆเพื่อให้เกิดศักยภาพที่ดีต่อกระบวนการสอนในห้องเรียนระดับประถมศึกษา จึงส่งผลให้มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนทำให้การเรียนการสอนไม่เป็นไปในแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเท่าที่ควร

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพด้านการการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญต่อประเทศชาติ จึงเป็นแรงจูงใจให้ทำวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาวัดท่าสะอาด ตำบลท่าสะอาด อำเภอเชกา จังหวัดบึงกาฬ เพื่อค้นหาพฤติกรรมการสอนของครูอันจะนำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาเทคนิคการสอนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งผลวิจัยนี้จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลแก่คณะครูในโรงเรียนในการประเมินปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ได้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นและมีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู ในด้านการเตรียมการสอน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู ในด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
5. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู ในด้านการวัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูประถมศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาวัดท่าสะอาด ตำบลท่าสะอาด อำเภอเชกา จังหวัดบึงกาฬ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร (Documentary Sources) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
2. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
3. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) ด้วยวิธีการจัดเตรียมร่าง

โครงสร้างคำสัมภาษณ์ และกำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย โดยการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา งานวิจัย หรือให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและตรวจสอบ หลังจากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ให้เหมาะสม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

4. แบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมนอกจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม เฉพาะ โดยมุ่งเน้นเก็บข้อมูลเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งผู้สังเกตจะอยู่ภายนอกวงผู้ถูกสังเกต และทำตนเป็นบุคคลภายนอก ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

5. รวบรวมข้อมูลทั้งหมด นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์

6. ร่างรูปแบบงานวิจัยที่ค้นพบ

7. สรุปผลการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับบริบททั่วไปของพื้นที่การวิจัย ตลอดจน เอกสารทางวิชาการ ตำรา งานนิพนธ์ของนักปราชญ์สำคัญๆ บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงเอกสารรายงานต่างๆ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. การตรวจสอบโดยแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ตลอดจนกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อยืนยันความเที่ยงตรงและความจริงในการปฏิบัติ โดยพิจารณาทั้งบริบทและโดยรวมให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ และกรอบแนวคิด

3. การนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัยตรวจสอบ เป็นผู้ประเมินความ สอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ตามเนื้อหา โดยได้ปรับปรุงคำถามในแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอต่างๆ จนมีความ สมบูรณ์เหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทำหนังสือขออนุญาตถึงผู้อำนวยการโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาวัดท่าสะอาด ตำบลท่าสะอาด อำเภอลือเสาะ จังหวัดบึงกาฬ

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปที่โรงเรียนและชี้แจงวัตถุประสงค์ให้โรงเรียน ทราบ

3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาวัดท่าสะอาด ตำบลท่าสะอาด อำเภอลือเสาะ จังหวัดบึงกาฬ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview: IDI) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็น รายบุคคล (Key Informants) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ข้อมูลที่ได้นำมา วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมสอนด้านการเตรียมการสอน พบว่า ครูผู้สอนนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนการ กุศลของวัดในพระพุทธศาสนาวัดท่าสะอาด ตำบลท่าสะอาด อำเภอลือเสาะ จังหวัดบึงกาฬ แต่ละคนได้จัดทำ

แผนการสอนระยะยาว วางแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ เตรียมสื่อการสอนได้อย่างเหมาะสม และมีการเตรียมการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอน การจัดห้องเรียน การเตรียมความรู้ พยายามใช้เวลาศึกษาวิเคราะห์และเลือกเนื้อหาที่สำคัญๆ ที่ควรนำไปสอดแทรกในแผนการสอน การจัดการเรียนการสอน มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนทราบ และมีการวัดประเมินผลหลังการสอน บันทึกเกี่ยวกับการเรียนการสอน และบันทึกเกี่ยวกับการขาดเรียนของนักเรียนเป็นประจำ

2. พฤติกรรมการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียนทุกครั้งที่เข้าสอน จำนวน 10 ครั้ง เช่น การนำเข้าสู่วิธีเรียน ในการนำเข้าสู่วิธีเรียน ครูผู้สอนควรใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและสื่อให้พร้อมที่จะสอน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบรรยายหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนรู้วิธีสร้างความรู้ด้วยตนเอง เช่น การหาข้อมูล การวิเคราะห์และสรุปข้อความรู้และเหมาะสมกับผู้เรียนที่ฉลาด มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีแรงจูงใจ วิธีการสอนมีหลากหลายวิธี เช่น การเปรียบเทียบ เป็นขั้นที่ผู้เรียนทำการสังเกต ค้นคว้า วิเคราะห์ รวบรวม เปรียบเทียบความคล้ายคลึงกันขององค์ประกอบในตัวอย่าง แยกแยะข้อแตกต่าง มองเห็นความสัมพันธ์ในรายละเอียดที่เหมือนกันต่างกัน

3. พฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน พบว่า ครูได้จัดกิจกรรมที่หลากหลายและสนุกสนานเป็นประจำ สังเกตจากผู้เรียนมีความสนุกสนานไม่รู้สึกลำบาก ครูอาจจะตั้งคำถามเพื่อที่จะกระตุ้นให้เกิดการคิด เมื่อผู้เรียนตอบถูกต้อง ครูกล่าวคำชมเพื่อเป็นการเสริมกำลังใจ หรืออาจจะแสดงออกผ่านทางกาย ด้วยสีหน้า ท่าทาง โดยการยิ้ม พยักหน้า การสัมผัส หรือให้เพื่อนในชั้นเรียนปรบมือให้ เป็นต้น ซึ่งครูจะต้องพยายามจะจัดกิจกรรมที่หลากหลายและสนุกสนาน ครูผู้สอนอาจจะให้รางวัลเป็นสิ่งตอบแทน เช่น การให้ของขวัญ การให้ดาวนอกเหนือจากเสริมแรงด้วยสิ่งของแล้ว ครูผู้สอนอาจจะเสริมแรงทางกายและวาจาพร้อมด้วยทั้งนี้ครูต้องชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนที่ขยันเรียน ครูได้พยายามเอาใจใส่ในการช่วยเหลือนักเรียนเป็นประจำสังเกตจากการแจกใบงานสอนเสริมแก่นักเรียนที่เรียนไม่ผ่านเกณฑ์เป็นประจำ

4. พฤติกรรมการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูมอบคำสั่งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนทุกครั้งทำการสอนสังเกตจากนักเรียนได้เตรียมมาวางไว้บนโต๊ะตนเองเสมอทุกครั้ง ครูมีความสามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการใช้สื่อการเรียนโดยมีผลจากเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยและอ่านแล้วเข้าใจง่าย ครูใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมสังเกตจากผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนและสามารถตอบคำถามครูได้ ครูได้นำเอาสื่อการเรียนการสอนมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบตามจำนวนเบิกพัสดุสื่อการเรียนการสอนในแต่ละครั้งสังเกตจากแบบบันทึกการใช้งาน ครูได้ใช้สื่อการสอนเต็มประสิทธิภาพตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ได้ใช้สื่อเทคโนโลยีให้นักเรียนได้ทดลองใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

5. พฤติกรรมการสอนด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูบอกวิธีการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบก่อนที่จะเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มสาระทุกครั้ง ครูมีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน การบอกวิธีการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้านั้นเป็นการแจ้งกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ทราบการประเมินสภาพจริงเป็นการประเมินจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ จะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน และเป็นองค์รวมมากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนทั่วไป และครูได้ใช้แบบทดสอบหลากหลายทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลัง

เรียน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ครูได้นำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 5 ข้อมาทดสอบความรู้เดิมก่อนจะเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียน เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน พบว่า ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนระยะยาว วางแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ เตรียมสื่อการสอนได้อย่างเหมาะสม และมีการเตรียมการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ Jewhere, C. (2009, p.4) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ ยกเว้น ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรวมมีพฤติกรรมการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านการเตรียมการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เพราะว่า ถึงแม้ผลการวิจัยที่มีความสอดคล้องกันจะแตกต่างทางด้านกลุ่มโรงเรียนต่างศาสนาแต่ด้านพื้นฐานความเป็นไทยในระบบการศึกษาจึงทำให้ผลออกมาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน สามารถใช้น้ำเสียงที่ดังชัดเจนขณะที่สอน ให้คำแนะนำกับผู้เรียนในการทำกิจกรรม พร้อมอธิบายให้ผู้เรียนตระหนักถึงกิจกรรมที่ทำ ตลอดถึงครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ Saradit, M. (2014, p.20) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามแนวทาง การปฏิรูปการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนคณิตศาสตร์ตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ 4 ด้าน พบว่า ภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยพฤติกรรมด้านมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเตรียมการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล

3. ผลการศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน พบว่า ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและสนุกสนานเป็นประจำ รู้จักการชมเชยและสนับสนุนเสริมแรงในการเรียน หมั่นใช้คำพูดเน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าที่เรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนหมั่นพัฒนาและฝึกฝนในการเรียน เอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนทางทักษะการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Tookea, P. (2016, p.9) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 และ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 และ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษามีพฤติกรรมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมการสอนของครูและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีการสอนที่แตกต่างกัน และ ไม่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเพศและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างต่อพฤติกรรมการสอนในด้านต่างๆ เพราะด้วยบริบทของโรงเรียนที่ผู้วิจัยทำการศึกษาเป็นพื้นที่ในเขตชนบทจึงทำให้แรงจูงใจ เช่น แรงจูงใจจากรุ่นพี่ที่เรียนจบแล้วมีหน้าที่การงานที่มั่นคง แต่โดยส่วนมากขาดทุนทรัพย์ในการเรียน สำเร็จการศึกษาภาคบังคับก็ไปทำงาน จึงทำให้แรงจูงใจบางส่วนลดน้อยลง

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนให้นักเรียนเข้าใจถึงการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ถูกต้อง ใช้สื่อการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาการสอนประกอบการใช้สื่อการเรียนการสอนได้ครบตามจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนและสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์

กับนักเรียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Renold, D. (1998, p.50) ได้ศึกษาองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในสหราชอาณาจักร พบว่าครูควรใช้สื่อหลากหลาย ให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆสอนโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลไม่ใช่สอนตามหนังสือ และโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นครูหรือบุคลากรในโรงเรียนควรมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายความสามารถ มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน มีการบันทึกผลการเรียนเพื่อการพัฒนาและให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

5. ผลการศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนดำเนินการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งโดยแจ้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน และได้มีการวัดผลและประเมินผลโดยใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Kelton, AG. (2002, p.101) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนกับบทบาทพฤติกรรมของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาไม่มีลักษณะของผู้ให้การนิเทศโดยตรง และมีข้อด้อยในเรื่องของพฤติกรรมการนิเทศไม่มีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยว่ามีจุดด้อยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะระบบการศึกษา มีการรับเอานโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการจึงจำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน แต่ด้วยลักษณะพื้นที่แตกต่างกัน เช่น พื้นที่การศึกษาในชนบทกับพื้นที่การศึกษาในเขตเมือง จะมีความแตกต่างกันที่ชัดเจน คือในเรื่องของการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วและสะดวก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนที่มีครูผู้สอนนักเรียนประถมศึกษา ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนนักเรียนประถมศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อจะได้ทราบพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนนักเรียนประถมศึกษาส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหรือไม่

2. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบ พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนอื่นๆด้วย เพื่อจะได้ทราบว่าพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา วัดท่าสะอาด ตำบลท่าสะอาด อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์มีคุณภาพหรือไม่อย่างไร

References

- Honorn, S. (2003). *An Analysis of Teaching Efficiency Components of Mathematics Teachers in Secondary Schools*. Department of General Education Nakhon Phanom Province. Master Thesis Mahasarakrm university.
- Jewhere, C. (2009). *Teaching Behaviors of Islamic Teachers in Elementary Schools*. Narathiwat Educational Service Area Office 2. Thesis Master of Education Prince of Songkla University Pattani Campus.

- Kelton, A.G. (2002). **The Relation Between school Administrators' Supervisory Styles and Their Rule Administration Behaviors**. Master's Thesis (School Administration). Texas A&M University Commerce.
- Mac Aulay, D. (1990). Classroom environment: A literature review. **Educational Psychology**, 10, 239-253.
- Ministry of Education. (2009). **Core Curriculum for Basic Education, 2008**. Bangkok : Agricultural Cooperative Federation of Thailand.
- Navalee, A. (1995). **Teaching Behaviors of Lower Secondary School Teachers in Schools for Basic Education Expansion Project Under the Jurisdiction of Yasothon Provincial Primary Education Office**. Bangkok : Chulalongkorn University.
- Office of the Secretary General of the Council of Education. (2008). **Educational Development Directions During the 10th National Economic and Social Development Plan (2007-2011) in line with the National Education Plan (2002-2016), the summary**. Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- Office of the Secretary General of the Teachers Council. (2001). **Professional Standards and Code of Conduct for Teachers**. Bangkok : Teachers Council, Ladprao.
- Renold, David. (1998, November). Schooling for Literacy : A Review of Recherche on Teacher Effectiveness and School Effectiveness and Implication for Comtemperry Education Policy. **Education Review**, 24(5), 128.
- Saradit, M. (2014). **To study the teaching behavior of mathematics teachers in accordance with the learning reform guidelines of teachers under the Office of the Office of Primary Education, Singburi**. Master Thesis. Thepsatri Rajabhat University.
- Thongbu, S., et al. (2012). **Evaluation of educational evaluation**. Mahasarakham : Takka Silas Print.
- Tookea, P. (2016). **A study of teaching behaviors of computer teachers in schools under the jurisdiction of educational service areas. Elementary education in Nakhon Sawan District 1 and students practicing professional teachers**. Computer Studies Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University. Master Thesis. Nakhon Sawan Rajabhat University.